

Þaubjörg skrifar

Kvöld- og ung- dómsskúlar – fólkaskúlin

»Tingakrossur« hefur hárma- grein um það, at málið viðvíkjandi kvöld- og ungdomsskólum fall á tingi.

Ja, það er harmuligt. Eg var ein av teim, ið greiddu atkvøðu fyri málinum, so eg hármaist um það, at málið fall. Men kortini skilji eg ta støðu sum aðrir tingmenn tóku — t.v.s. javnaðarmenninir skilji eg. Hvat ið fólkaf. og tjóðv. hövdu ímóti málinum veit eg ikki uttan so, at teir halda, at dýrari og tyngri verður skúlin at yvirtaka, tá ið ungdomsskúlar og kvöldskúlar eisini verða at gjalda.

Teir, javnaðarmenn, sum ikki greiddu atkvøðu fyri málinum, hövdu eina heilt aðra hugsan, og hon er tann, at fyrst og fremst ræður um at útbýggja og útbýgva fólkaskúlana, áðrenn farið verður

undir at seta á stovn ungdomsskúlar og aðrar hægri skúlar; til barnaskúlin er grundarlagið undir øllum hægri skólum.

Sum viðurskiptini í lótni eru, so er illa státt ti í mongum bygðum eru skúlarnir bæði ovsmáir og vánaligir — skirvisligir og har

megu byggjast nýggir skúlar. Men kommunurnar eru ikki forar fyrri at rinda tað, sum byggingin kemur at kosta nevniliga 60 pst av byggingarkostnaðinum. Harfyri settu vit javnaðarmenn fram uppskot um, at tingið tekur 60 pst. av kostnaðinum so kommunurnar bert rinda 20 pst. Men hetta málið fekk ongan frama á tingi. Ut frá hesum siga nakrir javnaðarmenn, at tað ikki ber til at seta á stovn hægri skúlar so leingi sum barnaskúlin ikki er í góðum lagi.

Latum okkum fyrst hugsa um barnaskúlan, — tað vil siga, at fyrst ræður um at leggja grundarsteinin trygt — og væl og virðiliga, áðrenn farið verður undir at byggja víðari. At menn kunna hugsa soleiðis er lætt at skilja. Men harniligt er tað kortini.

J. H. Danbjørg.

Norska sildaveiðan – rekordbyrjan

Tað var slik rekordbyrjan hjá norsku sildaskipunum, at verksmiðjurnar beinanvegin vórðu ovbyrjaðar, og skipini máttu sendast ofta langar leiðir fyrri at sleppa av við síldina.

Í fjór var rekordár fyri norsku sildaveiðuna í Norðsjónum, og byrjanin í ár var á sama hátt rekordlik. Síðan teir byrjaðu í hálvum mai, hava veiðuúrslitini verið av teimum allra bestu.

Bara eftir 5 arbeiðsdögum veiddu teir 400.000 hektolitrar. Tveir av døgnum góvu 100.000 hl. Sildaverksmiðjurnar á Hauge-sund- og Bergenleidi vórðu yvirfyltar beinanvegin og neyðugt var at senda skipini norður- eftir at landa.

Hesar fyrstu dagarnar lutóku umleið 250 veiðufør við kraftblokki og ringnót, meðan onnur 150–200 veiðufør gjørdur klárt at fara út.

Tað skal ikki litið til av verksmiðjum at taka ímóti allari hesari síldini; men norðmenn hava í dag 92 verksmiðjur, og aðrar fyra eru í gerð í lótni.

Bræðingarkapasiteturin er 60.000 tons um samdognið; men hóast hesar mongu verksmiðjur, ið kunnu bræða so nógv, er hetta ov litið, tá veiðuúrslitini eru av teimum bestu, soleiðis sum byrjanin var í ár.

FØROYAR OG SILDAEIVINTYRIÐ

Vit hava nýliga upplivað tað, at aftaná mikla trætu á tingi og aðrastaðni, varð málið um bygging av einari sildaverksmiðju aftrat teimum, vit hava og eru í gerð, felt.

Grannar okkara ríka seg upp fyri durum hjá okkum; men her eru menn ikki sinnaðir at gera stórvægis burtur úr hesum havsins ríkidømi — tingmenn mæla til at biða heldur enn beinanvegin at royna at sleppa uppí part.

Talið av skipum, ið gera seg út til hesa veiðu, veksur í stórum. Norðmenn hava í lótni orðra uppá hópín av kraftblokkum til dansk, svensk, hollensk og bretsk veiðufør.

Peter Eidsvik, ið er limur í Norregs Silde- & fiskesalgslag, heldur, at stóða meiraltutans á tingi ikki er lott at skilja, ti í somu lótni, vit hövdu nóg mikið av sildaverksmiðjum er tað einki at ivast í, at t.d. norsk veiðufør, sum veiða undir Íslandi, við Hetland og Føroyar, vildu avreitt í Føroyum ti vit

liggja í so máta tvífalt so væl fyrri til tess; tað ræður um at gera skjótt av, og bara tann longra leiðin til Noregs kann gera, at bátar missa í stórum.

Eidsviks metingar eru tær, at vit áttu at havt ein bræðingarkapasitet uppá eini 1500 til 2000 tons, um vit skuldu verið heilt væl fyrireiknaðir at verið við í sildaeivintyrinum, sum menn hava hug at røpa tað í dag.

Menn eru ójavnir á máli og gera ymiskar metingar. Eitt er tó givið: vit koma onga leið við at biða, tá ið tað er royndur lutur, ta grannar okkara, sum á hesum øki er væl fyrri við verksmiðjum, ikki kunnu klára tær stóru nøgdir, ið koma uppá land — og siga at teir ikki skilja føroyingar, sum ligga best fyrri og hava slik likindi sum ongatið áður til veiðu, framleiðslu og úrtøku av ríkidømi, sum er okkum fyrri durum.

– og so er slagid hareftir

Tað er heilt stuttligt tá tú nú lesur í landsstýrisbløðinum. Serliga er tað St. í Dagblaðnum. Hann tykist altíð so risin, tá um javnaðarmenn tað geldur. Teir sára hann eyðsynliga so hann veit ikki tey ringu orð at siga um teir. Lat tað fara, orðokirnir kenna vit.

Hesin sama er nú eisini farin at harta sínar egnu óveiku sálir. Hann livir omanfyri ella niðanfyrri alt sum eitruð realitetir, og droymir hareftir um paradisið á jørð, har úlvurin og lambið lið um lið skulu spáka

N. J. Rasmussen farin ...

lýsir best hvussu presturin var. Vit loyva okkum at prenta hana her:

Skilnarstund

Nú leita tankar til Klakksvíkar prestagard! og spyrst tú: hvi? — er svari: »Jú, Petra og Rasmussen flyta til Danmark í fyrsta farie.

Sum blaðungur maður hann kom her til lands.

Havnarfólk at tæna. Har hitti hann Petru úr Rituvík, tað yndiga sprundið væna.

Í Klakksvik við henni hann setti búg,

og bornini trý tey fingur. Her bleiv hansara virkisfelt, alt meðan árinu gingur.

Sum prestur hjá okkum sløk 24 ár Várharna honum unti at sita. Hvat hann útintí i hesi tíð, tað skulu tit fáa at vita.

Hann talaði gleðiðóðskapin fram við kraft og miklum veldi. Altíð merktur av trúfesti og kærleikans logandi eldi.

Við skirnarfuntin hann doypti mong;

1400 børn í tali; og konfirmantar 1006 hann fermdi í kirkjusali.

Mangt hjúnarbandið hann samant, 433 eydnurik hjún. Hann vinsælur altíð at mæta var um strætir, gøtur og tún.

Á gravarbakka hann syrgin stóð og hugdi á 900 kistur; men samkenslu altíð í barni hann hevði við teim, ið mistu.

Ja, ein kundi nevnt so mangt, so mangt, sum ikki er pláss fyri her. Sum ferðamaður til aðrar bygdir hann fór mangan óryðliga ferð.

Í kavaroki um Áarskard, til Árnafjarðar hann gekk. Í brimgangi miklið til Mikladal hann mangan karmin fekk.

Á Fugloy, Svinoy og Viðoyinni hann kennir hvørt mannabein. Á Kallsoy, Kunoy og Borðoyinni hann kennir hvønn garð og stein.

Ja, slikur er presturin Rasmussen, hann telist blant mætastu menn. Verð heilsaður, frægi, sum tænari og mannavinur í senn.

Nú flytur hann burtur í annað land — og tað gerst ikki við. — At sakna teg — frægi prestamaður — fer alt Norðuroya kirkjulið.

Eg endi, sum skaldið í forðum kvað, at »Gud hann varðveiti teg, konu tina og tiri børn.« Ja, hetta ynski tær eg.

At enda vit senda tær stóra tøkk á hesari skilnarstund. Gud gávi, vit mótast einaferð øll við songi á himmalsins grund.

Aftaná niðurferðina varð Rasmussen innsettur 16. oktober 1955 sum sóknarprestur við dómkirkjuna í Haderslev hjá teirri týsku meingheitini. Hesi 11 ár hevur hann virkað við sama kærleika til fólk sit sum hann visti meðan hann var í Klakksvik, — og tey seinna árin deydamerktur.

Nú fór hann í Harrans hendur bert 60 ára gamal, og hann verður tí saknaður — ikki bert har, men eisini av konu og børnum og av okkum øllum, sum kendu hann.

Harrans signing og friður verði við minni hansara.

Vinir

Allir 3 litir eru í

ELABOGANUM

fakliga málningahandlinu i Tórsgøtu 16 tlf. 2120. Tórshavn

tel. 2120

ARBÆIÐSTÓL

STOVPIGÓÐS

BYGGITILFAR

TIMBUR

KLAKKSVÍKAR

TIMBURHANDIL

Pt. J. F. KJØLBRO

Telefon: 3142 - 3255

Telex: Kjølbros, Klakkevik

Telex 20

KLAKKSVÍKAR

TIMBURHANDIL

Pt. J. F. KJØLBRO

TAÐ ER VERULEIKI

AT undir seinasta landsstýri vóru størstu vinningar, ið nakrantíð eru farnar fram, vunnin í Grønlandi.

AT undir hesum landsstýrinum hava vit ikki vunnið ein skókil aftrat í Grønlandi.

- * man tað vera eindømi í poli-
- * tikki, at menn slita eitt lands-
- * landsstýri í navni parlamen-
- * tarismunnar og triggjar mán-
- * aðar seinri geva seg undir
- * teir, ið ikki duga ella vilja
- * ganga undir vanligan parla-
- * mentariskan sið.

HUGSA TYGUM UM AT FERÐAST – TOSIÐ FYRST VIÐ

faroe airways

SØRVÁGUR 103